

10. ULUSLARARASI İNŞAATTA KALİTE ZİRVESİ – SÜRDÜRÜLEBİLİR GELECEK AÇILIŞ KONUŞMASI ORHAN TURAN, TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI 3 KASIM 2022

Sayın Başkan, Değerli Konuklar, Saygıdeğer Basın Mensupları,

Sizi, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

2009 yılından bu yana İMSAD tarafından düzenlenen ve inşaat sektörünün tüm aktörlerini bir araya getiren bu önemli zirvede sizlerle bir arada olmaktan mutluluk duyuyorum. Sektör için geleceğin yaklaşımlarını sürdürülebilirlik odağında değerlendirme fırsatını bulacağımız bu etkinliğin düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Değerli konuklar,

Sürdürülebilir bir gelecek için uzun soluklu politikaların kararlılıkla uygulanması gereklidir. İnşaat sektörü, ancak sürdürülebilir çözüm ve uygulamalar sayesinde küresel ekonominin sunduğu fırsatlardan daha çok faydalanma imkanını bulabilir.

İnşaat sektörü, doğrudan ve dolaylı şekilde dokunduğu alt sektörlerin ürettiği mal ve hizmetlere talep oluşturan bir konumdadır. Türkiye’deki inşaat ve yapı malzemeleri firmaları, son yıllarda sadece yurt içindeki projeleri ile değil yurt dışında da konut, sanayi ve turizm alanlarında üstlendikleri yapı projeleri ile ulusal ve uluslararası tecrübe ve bilgi birikimi kazanmış bir sektöre dönüşmüştür. Bu başarıyı üretilen katma değeri artırarak ve tasarımları güçlendirerek, daha fazla dünya markası çıkartıp tescillememiz gerekiyor.

Bununla birlikte sektörün çevre ve insan hayatı üzerindeki doğrudan etkileri göz önüne alındığında inşaat sektöründe iş süreçlerinin “sürdürülebilir kalkınma” anlayışı ile paralel hale getirilmesi de büyük önem taşımaktadır. Tüm sektörlerde olduğu gibi inşaat sektöründe de dijital teknolojiler daha kapsayıcı, yeşil ve sürdürülebilir bir gelecek tasarlamaktadır.

Yeşil teknolojilerin desteğiyle çevre dostu olabilmek için tüm değer zinciriyle gerçek zamanlı bilgi takibine dayalı, akıllı, entegre ve bağlantılı binalar inşa etmek önemlidir. İnşaat sektörünün operasyonel ve süreç yönetimini bu hedef doğrultusunda dönüştürmesine yardımcı olacak dijital teknolojilerin kullanımı güçlü bir temel oluşturacaktır. Dolayısıyla yenilenebilir, düşük enerji ve atık tüketimi sağlayacak çözümlerin geliştirilmesinde yapay zekâ ve analitik odaklı veri merkezli bir yaklaşım kritik önemdedir.

Bu dönüşüme ayak uydurmanın bir süreç olduğunu da unutmamak lazım. Öncelikle sektörlerimizin teknoloji hazırlık seviyesi belirlenmeli. Mevcut durum analiz edildikten sonra yeşil ve dijital dönüşüm için nelere ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymak gerekiyor. Yalnızca teknoloji bağlantılı ihtiyaçları değil, sektörlerimizin hammaddeye ve finansmana erişim gibi sorunları da bu kapsamda belirlenmeli. Bu ihtiyaçlara yönelik Ar-Ge faaliyetlerinin planlanmasını, teşvik mekanizmalarının düzenlenmesini ve kapsamlı bir yol haritasının ortaya konmasını ileriye dönük hedeflerimiz açısından önemli görüyoruz.

Değerli konuklar, Değerli Meslektaşlarım,

Dijitalleşmenin yanı sıra inşaat sektörünün uzun vadede daha fazla önem vermesi gereken bir diğer konu da iklim değişikliğidir. İklim değişikliğiyle mücadele sektörde yeşil büyüme fırsatları sunacağı gibi, uyum sağlanmadığı durumda ise ciddi riskleri beraberinde getirecek. Bu nedenle sektörün gelişiminde enerjinin dönüşümünü, döngüsellığı sağlayacak teknolojilerin içselleştirilmesini önceliklendirmeli, bu alandaki teknolojik dönüşümü Ar-Ge faaliyetleri ile desteklemeliyiz.

Yeşil dönüşüm sürecinde AB’de yürütülen çalışmalar da bizleri yönlendirici niteliktedir. Örneğin Avrupa Birliği yakın dönemde Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasını uygulamaya koyacak. AB ile yüksek ihracat hacmine sahip olduğumuz elektrik, çimento, çelik ve alüminyum sektörlerinde bu uygulama mevcut rakamlar üzerinden bakıldığında bazı çalışmalara göre 771 milyon euro civarında finansal baskı yaratabilir. Sınırdaki karbon uygulamasında karşılaşacağımız ücretlerin bir yandan da ürün fiyatlarını artırması muhtemel. Araştırmalar çimento sektöründe yaklaşık %50, alüminyumda %18 ve çelikte %11 fiyat artışı olabileceğini öngörüyor.

Tüm bu gelişmelerin, dönüşüme ayak uyduramadığımız takdirde maliyet artırıcı etkiye sahip olacağı malum. Yeni teknolojiler ve bunlara yatırımlar ise hem maliyetlere hem de müşteri beklentilerine olumlu katkı yapabilir. İnşaat sektörünü yeşil dönüşüme entegre etmek, geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımını ve enerji verimliliğini artırmak ülkemizin rekabetçiliğinin korunmasında önemli rol oynayacak.

Değerli konuklar, Değerli Dostlar,

Dijital dönüşüm, iklim değişikliği derken, tabii ki mevcut küresel enerji krizinin inşaat sektörüne etkisini de unutmamak gerekiyor. Küresel enerji krizi, hane tüketicileri ve tedarik zincirlerindeki tüm işletmeler için enerji fiyatlarını rekor düzeye çekerken hem konut hem de ticari binalar için temiz enerjiye geçişi daha da acil hale getiriyor.

Uluslararası Enerji Ajansı verisine göre işletmeler ve inşaatlar için kullanılan malzemelerin üretimi de hesaba katıldığında, binalar küresel enerji kullanımının ve enerjiden kaynaklanan karbon emisyonlarının yaklaşık %37’sini temsil ediyor. Öte yandan, enerji verimliliğine dayalı iyileştirmeler ve elektrifikasyon, 2050 yılına kadar binalardan kaynaklanan emisyonlarda %70’lik bir azalma sağlayabilir. AB’nin RePowerEU planı enerji tasarrufu, enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve yenilenebilir enerji geçişinin hızlandırılması aracılığıyla AB’nin %85’inin enerjide dışa bağımlılığının sona erdirilmesini hedefliyor. Yine, Yenileme Dalgası kapsamında AB coğrafyasındaki 35 milyon yapı biriminin 2030 yılına kadar döngüsellik ilkeleri çerçevesinde daha sürdürülebilir hale getirilmesi planlanıyor.

Rusya - Ukrayna savaşının daha da şiddetlendirdiği küresel enerji krizi sürecinde ülkemiz enerjiye erişimde problem yaşamıyor olsa da, enerjide sürdürülebilirliğin üzerine odaklanmamız gerektiğini görüyoruz. İçinde bulunduğumuz bu dönemde arz güvenliğini ve temiz enerjiye geçişi sağlamak ülkemiz için hayati önem taşıyor. Bu çerçevede;

- İnşaat sektörü de dahil bütün sektörlerde yenilenebilir enerji potansiyelimizden azami bir şekilde faydalanılmasını,
- Kaliteli enerji için altyapının güçlendirilmesini,
- Kaynak ve rezerv planlamasının verimli bir şekilde yapılmasını,

- Enerji verimliliği uygulamaları, depolama ve hidrojen gibi teknolojilerin sisteme entegre edilmesi için gerekli adımların atılmasını kıymetli görüyoruz.

Bunlarla beraber enerji dönüşümünün her kademedede gerçekleşmesi gerektiğinin bilincindeyiz. Bu sebeple konutlarda tüketici davranışları da dahil olmak üzere, inşaat sektörünün değer zincirindeki tüm halkalarında enerji verimliliğine odaklanmalı ve enerji tasarrufunu özümsemeliyiz.

Özetle, sürdürülebilir inşaat sektörü ve sürdürülebilir binalar bir yandan çevre dostu ve yenilikçi üretim anlayışını desteklerken, öte yandan enerji kaynaklarında dışa bağımlılığımızı azaltmaya ve enerji arz güvenliğini sağlamaya katkı sunacaktır.

Sevgili Dostlarım,

Sözlerimi noktalamadan önce geçen yıl TÜSİAD olarak yayınladığımız Yeni Bir Anlayışla Geleceği İnşa çalışmamıza atıf yapmak isterim. Kalkınma anlayışımızı artık üç unsura, yani insana, bilime ve kurumlara dayandırmamız gerekiyor. İnsanımızın yetkinliklerini geliştirmek, bilimsel ve teknolojik gelişmeye ayak uydurmak ve ekonomiden demokrasiye tüm alanlarda güvenilir ve kapsayıcı kurum ve kuralları hayata geçirmek öncelikli olmalı. Yaptığımız çalışma, bu üç alanda OECD ülkeleri seviyesine erişirsek kişi başına milli gelirimizin 20 yılda 30 bin dolar seviyesine ulaşabileceğini gösteriyor. Hedefimiz gelişmiş, saygın, adil-eşitlikçi ve çevreci bir Türkiye'dir.

Sürdürülebilir kalkınma anlayışını her alanda içselleştirmeliyiz. Bugünkü zirvenin kurumlarımıza sürdürülebilirlik konusunda yeni bakış açıları sağlamasını diliyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.